

SXEDIO.370

7.7.1955: ΑΠΟΔΡΑΣΕΙΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΦΥΛΑΚΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ

Αρχικά οι βρετιανοί με την έναρξη του αγώνα της ΕΟΚΑ είχαν στη διάθεση τους τις Κεντρικές Φυλακές όπου μετέφεραν τους συλλαμβανόμενους αγωνιστές της ΕΟΚΑ.

Ωστόσο αργότερα, σαν καθιέρωσαν τη μορφή του πολιτικού κρατουμένου, δηλαδή την κράτηση παράνομα όλων όσων υποψιάζονταν ότι ήσαν μέλη της ΕΟΚΑ ή είχαν δράσει στις τάξεις της ΕΟΚΑ και δεν μπορούσαν να το αποδείξουν ή ακόμα και την προληπτική φυλάκιση υπόπτων, καθιέρωσαν τα κρατητήρια.

Ενα από τα πρώτα κρατητήρια ήταν το Φρούριο της Κερύνειας.

Αργότερα όμως ίδρυσαν κρατητήρια στην Κοκκινοτριμιθιά και την Πύλα.

Άλλοι χώροι κράτησης ήταν ακόμη το Πολέμι στην επαρχία Πάφου, η Αγύρτα στην επαρχία Κερύνειας, το Μάμμαρι στην επαρχία Λευκωσίας, οι Πλάτρες στην επαρχία Λεμεσού, η Παλαιά Αμμόχωστος και ο Καράολος στην Αμμόχωστο και το Πυρόϊ στην επαρχία Λάρνακας.

Από τα κρατητήρια αυτά οργανώθηκαν και πραγματοποιήθηκαν πολλές αποδράσεις κρατουμένων με διάφορους τρόπους.

Πολλές φορές μάλιστα οι αποδράσεις ήταν ομαϊκές.

Ως τέτοιες αναφέρονται οι ακόλουθες αποδράσεις:

ΑΠΟΔΡΑΣΗ ΑΠΟ ΚΑΣΤΡΟ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ: Στις **23.9.1955** απέδρασαν από το Κάστρο της Κερύνειας **16** κρατούμενοι. Οι κρατούμενοι αφού έκοψαν τα σίδερα του "παραθύρου" του κελιού τους, έδεσαν τα σεντόνια των κρεβατιών τους και τα μετέτρεψαν σε σχοινί και κατέβηκαν στην παραλία. Απ' εκεί αρκετοί κατόρθωσαν να ξεφύγουν και να αποτελέσουν βασικά στελέχη και συνεργάτες των ομάδων που πολέμησαν αργότερα στο

πλευρό του Αρχηγού της ΕΟΚΑ Γεωργίου Γρίβα-Διγενή. Άλλοι ωστόσο στάθηκαν πιο άτυχοι και συνελήφθησαν πριν προλάβουν να απομακρυνθούν από την περιοχή.

Οι αποδράσαντες ήσαν: Μάρκος Δράκος, Λάμπρος Καυκαλλίδης, Μιχαλάκης Ρωσσίδης, Λεύκιος Ροδοσθένους, Πέτρος Στυλιανού, Πέτρος Παπαϊωάννου, Ευάγγελος Ευαγγελάκης, Χριστάκης Ελευθερίου, Κωνσταντίνος Λοΐζου, Στέλιος Σιάμισης, Χαρίλαος Ξενοφώντος, Παύλος Νικήτας, Ανδρέας Πολυβίου, Παναγιώτης Παπαναστασίου και Μίκης Φυρίλλας.

ΑΠΟΔΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗΤΗΡΙΑ ΠΥΛΑΣ: Στις **6.12.1955** απέδρασαν από τα κρατητήρια της Πύλας οι Λ. Λοϊζίδης, Αχ. Γεωργιάδης, Στέλιος Ψαράς από την Αμμόχωστο και Παναγιώτης Σταύρου από την Ομορφίτα: Απέδρασαν μέσα σε βαρέλια από σκύβαλα.

ΑΠΟΔΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗΤΗΡΙΑ ΠΥΛΑΣ: Στις **4.10.1956** απέδρασαν από τα Κρατητήρια Πύλας οι Στέλιος Ψαράς, Λοΐζος Λοΐζίδης, Αχιλλέας Γεωργιάδης και Παναγιώτης Σταύρου.

ΑΠΟΔΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗΡΙΑ ΚΟΚΚΙΝΟΤΡΙΜΗΘΙΑΣ: Στις **25.10.56** απέδρασαν από τα κρατητήρια Κοκκινότριμηθιάς οι Σωτήρης Γιαννάκης, Άντης Σωτηριάδης, Ανδρέας Ιωαννίδης και Ανδρέας Σοφοκλέους. Απέδρασαν με τη βοήθεια βρετανού φρουρού τους, ο οποίος την ώρα της απόδρασης τους κατά τη διάρκεια της νύκτας έρριχνε το φως του προβολέα που ήλεγχε σε άλλη κατεύθυνση από εκείνη που ακολουθούσαν τα μέλη της ΕΟΚΑ.

Η απόδραση έγινε αφού οι τέσσερις είχαν αποκόψει με ψαλλίδια το συρματοπλέγμα που υπήρχε γύρω από τα κρατητήρια

ΑΠΟΔΡΑΣΗ ΑΠΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ: Στις **5.9.1957**: Απέδρασαν οι Νίκος Ιωάννου και

Γεώργιος γεωργιάδης από τρύπα που δημιούργησαν συναγωνιστές τους στο θάλαμο του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας όπου μεταφέρθηκαν για νοσηλεία.

ΑΠΟΔΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ:
Στις **12.12.1957** απέδρασε από το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας ο Μιχαλάκης Παρίδης από το παράθυρο του θαλάμου του νοσοκομείου όπου είχε μεταφερθεί για εξέταση.

ΑΠΟΔΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗΤΗΡΙΑ ΠΥΛΑΣ: Στις **12.3.1958** απέδρασαν από τα Κρατητήρια Πύλας οι Ανδρέας Κάρυος, Φώτης Πίττας και Χριστάκης Τρυφωνίδης μέσα σε ειδική κρύπτη, κάτω από την κάσα φορτηγού που μετέφερε στο στρατόπεδο πορτοκάλια.

ΑΠΟΔΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ:
Στις **7.7.58** απέδρασαν από το παράθυρο του θαλάμου του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας οι Δημητράκης Κωνσταντινίδης, από την Πάφο, Σταύρος Ρουσούνιδης από τα Κάτω Ακουρδάλια Πάφου και Γεώργιος Κουής από το Πραστειό Μεσαορίας.

ΑΠΟΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΛΥΚΡΠΟΥ ΓΙΩΡΚΑΤΖΗ: Ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης απέδρασε τρεις φορές από τα χέρια των βρετανών. Η πρώτη ήταν στις **6.9.1955**. Απέδρασε μαζί με τους Μιχαλάκη Ρωσσίδη, Αντώνη Γεωργιάδη, Σόλωνα Ποιηταρίδη και το Μιχάλη Ασιώτη αφού αναμίχθηκαν με τους εργάτες που εργάζονταν στα κρατητήρια Κοκκινοτριμιθιάς.

Τη δεύτερη φορά (**31.8.56**) και την τρίτη (**1.8.58**) απέδρασε από τις Κεντρικές Φυλακές Λευκωσίας.

Άλλοι που απέδρασαν από κρατητήρια ήταν σύμφωνα με τον αρχηγό της ΕΟΚΑ οι Τεύκρος Λοΐζου, Νίκος Κόσης, Φρίξος Δημητριάδης, Κυριάκος Μάτσης, και Παύλος Παυλάκης.